

blot tilnærmelsesvis en Beslutning i denne Sag.

Jeg skal ikke fordybe mig i de forskellige Momenter, jeg skal holde mig til eet Forhold, og jeg tror, at Tinget, naar det har hørt tilstrækkelig Forklaring i den Henseende, vil sige, at det forstaar Sagen akkurat, som jeg forstod den, da jeg fik denne fyldestgørende Forklaring. Det afgørende er den saakaldte Underskæring af hele Værket. Og hvorpaa beror denne Underskæring? Den beror paa et meget ligefremt Forhold, som jeg bedst kan belyse ved at anvende en Sammenligning med et stort og et lille Kar, som staar inden i hinanden. Det lille Kar har et Hul i Bunden; hvis der fra Begyndelsen af er forskellig Vandhøjde i Karrene eller f. Eks. intet Vand i det yderste, men en Del Vand i det inderste Kar, vil Følgen blive, at det yderste vil søge at faa samme Vandhøjde som det inderste. Det er nøjagtig dette simple Forhold, som finder Sted Dag ud, Dag ind, Aar ud og Aar ind ved Hvide Sande. Saa længe der er Gennemløb, finder det Sted i Kraft af Ebbe og Flod, bestandig stræber Haven paa begge Sider at komme i Niveau. Men dette Vand bryder sig Vej, hvor det kan finde den, ogsaa i Bunden, og nu kan Bundsikringen aldrig slutte saa nær, at der ikke under Bundsikringen vil gaa fine Kanaler, som Vandet kan sive igennem. Der behøves paa Grund af Sandets Kvalitet — det er næsten som Støv — en saa overordentlig ringe Strømstyrke til at flytte Sandskornene, at den allermindste Strøm kan bringe disse til at flytte sig og strømme bort og altsaa forøge Hulheden under Værket. Ved denne uafbrudte daglige Vekslen af Vandstanden og den uafbrudte daglige Virkning paa denne Maade underskæres Værket bestandig, og en skønne Dag viser Virkningen sig deri, at Værket er saa stærkt undergravet, at det ikke længere kan bæres oppe, det falder ned, styrter sammen.

Maa jeg her gøre et lille Sidespring. Hvis man vil anstille en Sammenligning med et andet Lovforslag, som ligger paa Tingets Bord, nemlig angaaende Thyborøn, vil man se, hvor langt større Chance Mølen ved Thyborøn har for at holde, thi der findes netop ikke denne Strøm, som evig veksler frem og tilbage paa Grund af forskellig Vandhøjde, og en tilsvarende Underskæring er man altsaa ikke der udsat for. Muligvis kan en saadan Underskæring foregaa ved Havets Bølgeslag, men ikke af den ved Hvide Sande foreliggende Aarsag.

Nu spørger jeg, ligesom den foregaaende ærede Taler paa et vist Punkt i sin Tale spurgte: Hvad er der nu at gøre for at forbedre, hvad der her er sket? Efter min Mening er der med Rette i Regeringens Lovforslag gjort Forsøg paa at anvise forskellige Generalmetoder — om jeg maa bruge det Udtryk —, hvorefter Sagen kan ordnes. Den ene Metode er den, at man søger at retablere Værkerne. Praktisk er det naturligvis meget nærliggende. Lad mig dog her indskyde den Bemærkning, at jeg og de, som fulgte mig ved forrige Behandling af denne Sag, ikke i mindste Maade føler os bundet til at gaa den Vej, thi vi betingede os sidste Gang netop, at vi vilde staa frit, naar denne Sag paa ny kom til Behandling. Praktisk talt er der imidlertid noget i den menneskelige Natur, som siger, at man ikke skal spille sine Kræfter, og naar Sagen kan afgøres ved en Retablering af Værkerne, er der noget rimeligt i at gøre det. Lad os forsøge det. I Overensstemmelse hermed har da ogsaa den højtærede Minister først fremsat to Forslag til Retablering af Værkerne, dem, der benævnes Forslag 1 a. og 1 b. De repræsenterer sammen med Forslag 4 den første Type, og de gaar altsaa ud paa en Genopførelse af Værkerne. Hvis nu den Betragtning, jeg før gjorde gældende, er rigtig, er Forholdet i Virkeligheden for det første det, at Værkerne er styrtet sammen i Kraft af den Underskæring, som jeg før omtalte, og for det andet det, at ingen kan garantere for, at ikke en yderligere Udskæring af disse Værker vil finde Sted. Dertil kommer yderligere, at ikke alene selve Indbygningsværkerne, men ogsaa Bundsikringen udenfor, som det er blevet omtalt, er blevet i høj Grad ødelagt, og endelig at Kystlinien ved den stærke Ud- og Indstrøm i Tidens Løb ved Strømmens og Havets bestandige Slid er blevet saa nedbrudt, at man i høj Grad er udsat for, at Værkerne bortskæres saaledes som allerede af de foregaaende Talere omtalt.

Nu har den ærede Ordfører for det saakaldte Venstre her i Dag søgt at hævde, at der dog maaske maatte være nogen Mulighed for at genopføre Værkerne, og at Forsøget ikke var mislykket, og han henviste til, at Forsøget i Virkeligheden ikke var ført igennem. Jeg kan ikke sige andet, end at jeg synes, at dette er en ganske urigtig Opfattelse. I Lovforslaget staar det udtrykkeligt angivet, og det har staaet tidligere i Betænkningen til Forslaget til